Caroline Haenen
aios Dermatologie, Leids Universitair Medisch Centrum, Leiden en Haaglanden Medisch Centrum, Den Haag

Nadia Shadid
dermatoloog, Haaglanden Medisch Centrum, Den Haag

Jeukende, streepvormige uitslag

Een 39-jarige man kwam naar de polikliniek Dermatologie omdat hij sinds twee dagen jeukende, rode streepvormige uitslag op zijn romp en armen had. De huidafwijkingen waren plotseling ontstaan en snel uitgebreid. Hij had een blanco voorgeschiedenis en gebruikte geen medicatie. Bij dermatologisch onderzoek zagen wij verspreid over romp en armen lineaire, zweepslagvormige erythemateuze plaques. Bij navraag bleek de man twee dagen voorafgaand aan de huiduitslag shiitake, Japanse paddenstoelen, te hebben gegeten. Histologie van een huidbiopt toonde een normale epidermis, subepidermaal oedeem en dermaal perivasculair ontstekingsinfiltraat met eosinofielen. Het beeld van een eosinofiele dermatitis past in combinatie met de anamnese en het typische klinisch beeld bij 'shiitake-dermatitis'. Deze huidaandoening is in 1977 door Nakamura voor het eerst beschreven in Japan. Het typische klinisch beeld met jeukende, lineaire erythemateuze papels, plaques en soms vesikels ontstaat meestal een of twee dagen na het eten van rauwe of halfgare shiitake. De huidafwijkingen worden niet opgewekt door krabben. Vanwege het karakteristieke zweepslagvormige patroon wordt het ook wel flagellate dermatitis genoemd, afgeleid van het Latijnse 'flagellare', geselen. Voorheen kwam de aandoening voornamelijk in Azië voor, maar tegenwoordig wordt shiitake over de hele wereld geconsumeerd. Dit verklaart waarom de huidaandoening ook vaker in Nederland wordt gezien. De precieze pathogenese is niet bekend. Men veronderstelt dat het een toxische huidreactie is op het toxine lentinan uit de shiitake. Lentinan is een thermolabiele polysaccharide. Als de shiitake goed wordt gekookt, treedt denaturatie van de toxine op en ontstaan er geen huidafwijkingen. Bij consumptie van rauwe of halfverwarmde shiitakes kan dit wel gebeuren. Shiitake-dermatitis geneest meestal spontaan binnen enkele weken. Behandeling met antihistaminica en corticosteroïden kan de klachten verminderen. Bij onze patiënt zijn we vanwege de hevige jeukklachten gestart met fluticasoncrème en desloratadine (1 dd 5 mg). Na enkele dagen verdwenen de huidafwijkingen en de jeukklachten. ■

contact
c.c.p.haenen@lumc.nl;
c.haenen@haaglandenmc.nl
cc: redactie@medischcontact.nl

Heeft u ook een interessante casus voor deze rubriek?
Stuur tekst (max. 300 woorden) en beeld naar redactie@medischcontact.nl.

Als uw casus wordt gepubliceerd, ontvangt u van ons het boek *Canon van de geneeskunde in Nederland*.

Wat ziet u?

Zes uur na een vaginale bevalling wordt een 34-jarige vrouw plots misselijk en duizelig. Haar eerste kind werd via een keizersnede geboren. Wat ziet u op de abdominale echo en wat is uw differentiaaldiagnose?

U kunt reageren op medischcontact.nl/watzietu.

Het antwoord vindt u volgende week in Medisch Contact.